

Dosarul nr. 2ra-766/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, Judecător – L. Lavric

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecători – N. Budăi, A. Malîi, I. Muruianu

Î N C H E I E R E

14 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, Judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Justiției al RM,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Codreanu Grigore către
Ministerul Justiției al RM, Procuratura Generală a RM și Ministerul Finanțelor al RM,
cu privire la repararea prejudiciului moral și material,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2020, prin care a fost
respins apelul declarat de Ministerul Justiției al RM și menținută hotărârea Judecătoriei
Chișinău, sediul Buiucani din 23 august 2018,

c o n s t a t ă :

La 26 martie 2018, Codreanu Grigore a depus cerere de chemare în judecată către
Ministerul Justiției al RM, Procuratura Generală a RM și Ministerul Finanțelor al RM,
solicitând repararea prejudiciului material în sumă de 40000 lei, cu titlu de cheltuieli
suportate pentru tratament și a prejudiciului moral în mărime de 100000 lei, cauzat prin
tragerea ilegală la răspundere penală.

În motivarea acțiunii a indicat că, a fost învinuit de organul de urmărire penală de
comiterea infracțiunii prevăzută de art.320 alin.(2) din Codul penal – neexecutarea
intenționată sau eschivarea de la executarea de către o persoană cu funcție de
răspundere a hotărârii judecătorești, împiedicarea executării acesteia.

Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 29 august 2014, menținută
prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2014 și decizia Curții Supreme
de Justiție din 13 mai 2015, a fost achitat din motiv că nu s-a constatat existența faptei
infracțiunii.

Astfel, fiind învinuit ilegal în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.320 din Codul
penal, ceea ce i-a provocat suferințe fizice și psihice, reclamantul s-a adresat după
asistență medicală, fapt ce se confirmă prin bonurile de plată anexate la dosar, or, suma
de 40000 lei constituie o compensare a cheltuielilor suportate pentru tratament.

Cu referire la prejudiciul moral, a menționat că suma de 100000 lei constituie o
compensație rezonabilă pentru învinuirile ilegale și tergiversarea examinării cauzei
penale.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 23 august 2018, s-a admis
parțial cererea de chemare în judecată depusă de Codreanu Grigore.

S-a încasat din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al RM, în
beneficiul lui Codreanu Grigore, suma de 7000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat

prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

La 03 septembrie 2018, Ministerul Justiției al RM a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 23 august 2018, solicitând casarea hotărârii acesteia și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2020, s-a respins ca neîntemeiat apelul declarat de Ministerul Justiției al RM, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 23 august 2018.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a desconsiderat argumentele reprezentantului Ministerului Justiției al RM, cu referire la faptul că la materialele cauzei lipsesc probe prin care acțiunile organelor de urmărire penală și ale procuraturii ar fi fost declarate ilegale, și a menționat că prin sentința irevocabilă a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 29 august 2014, Codreanu Grigore, a fost achitat din motivul lipsei elementelor constitutive ale infracțiunii.

Respectiv, instanța a considerat că prin prisma sentinței respective, Codreanu Grigore poate pretinde repararea prejudiciului cauzat, în temeiul prevederilor Legii nr.1545 din 25 februarie 1998, privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

În același timp, instanța de apel a menționat faptul că Ministerul Justiției al RM, nu a demonstrat lipsa obligației statului de a repara prejudiciul cauzat prin acțiunile ilicite specificate în legea aplicabilă cazului, pe când, prin acțiunile organelor de urmărire penală, constatate la caz, s-a demonstrat că reclamantului/intimat i-a fost cauzat prejudiciu moral, situație care just a fost elucidată de prima instanță.

Cu referire la cuantumul prejudiciului moral încasat de prima instanță, Colegiul civil a menționat că reieșind din gravitatea faptei penale incriminată lui Codreanu Grigore, din durata urmăririi penale și durata examinării cauzei penale în instanțele de judecată de toate nivelurile, din natura dreptului personal lezat și locul lui în sistemul de valori al reclamantului, care la momentul intentării cauzei penale exercita funcția de șef al Xxxxx, mun. Chișinău, suma de 7000 lei, constituie o despăgubire rezonabilă.

În concluzie, instanța de apel a menționat că argumente invocate în apel nu pot fi reținute, deoarece acestea au fost combătute prin materialele cauzei, fiind reflectate deplin în actul primei instanțe, punându-se la bază cumulul de probe apreciate cu respectarea normelor de drept procedural și susținute de normele de drept material.

La 01 februarie 2021, Ministerul Justiției al RM a depus cerere de recurs, solicitând casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2020 și a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 23 august 2018, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, astfel concluziile instanței fiind în contradicție cu circumstanțele pricinii. Aceste încălcări ale instanței de apel au dus la soluționarea greșită a litigiului.

Suplimentar, s-a specificat faptul că, în speță, nu au fost constatate temeiurile prevăzute la Legea nr.1545 din 25 februarie 1998, privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, or, la materialele cauzei nu există niciun act procedural definitiv și irevocabil al instanței de judecată sau al organului ierarhic

superior, prin care s-ar stabili ca fiind ilegale măsurile procedurale întreprinse de organul de urmărire penală.

De asemenea, reprezentantul recurentului a invocat obligația legală a organului de urmărire penală, de a porni urmărirea penală în cazul în care există o bănuială rezonabilă că a fost săvârșită o infracțiune sau în cazul în care a fost sesizat despre săvârșirea unei infracțiuni și de a efectua acțiunile necesare în vederea constatării faptei penale și a persoanei vinovate, or, urmărirea penală are ca obiect colectarea probelor necesare cu privire la existența infracțiunii și identificarea făptuitorului.

În context, reprezentantul recurentului a menționat că Codreanu Grigore nu a fost atras ilegal la răspundere penală și nici nu a avut calitatea de condamnat, fiind doar învinuit/inculpat în cadrul unui proces penal, în cadrul căruia au fost respectate toate măsurile procesuale necesare într-o societate democratică, pentru a asigura lupta cu criminalitatea, proporțional anumitor restricții care pot avea loc în cadrul procesului.

În aceeași ordine de idei, cu referire la compensarea prejudiciului moral, reprezentantul recurentului a considerat că instanțele de judecată nu au ținut cont de faptul că Codreanu Grigore nu a probat faptul că informația privind învinuirea sa a avut o rezonanță în societate, a fost discutată activ de către societate și a avut un impact negativ asupra sa, sau asupra poziției sale sociale în rezultatul acțiunilor organului de urmărire penală. Astfel, în prezenta speță, prejudiciul moral riscă să reprezinte o obținere a unor foloase necuvenite, dar nu o compensare legală.

Cu referire la prevederile art.434 alin.(1), (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil menționează că, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2020, a fost expediată participanților la proces la 26 ianuarie 2021 (f.d. 141), însă probe cu privire la recepționarea actului judecătoresc nu au fost constatate.

Astfel, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs înaintată de Ministerul Justiției al RM, la 01 februarie 2021 (f.d.146), se consideră în termen.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs, în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ministerul Justiției al RM este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității

recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Ministerul Justiției al RM.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ministerul Justiției al RM.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru